

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de Belastingdienst/Zuidwest (Wettelijke Taken) afwijzend heeft beslist op het door verzoekster ingediende beroepschrift tegen de inbeslagname van een personenauto.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. De Belastingdienst/Rijnmond (de ontvanger) legde op 22 juni 2009 beslag op een personenauto van het merk BMW, type X5 met (Spaans) kenteken y. De beslaglegging vond plaats ter invordering van een belastingschuld van de heer R.

2. De toenmalige Spaanse advocaat van vennootschap X (hierna: verzoekster) maakte op 25 juni 2009 bezwaar tegen de beslaglegging. Gesteld werd dat de auto niet het eigendom was van de heer R. maar van verzoekster, dat de heer R. geen functie bij verzoekster had en de heer R. evenmin aandelen in verzoekster bezat. Wel had de heer R. de opdracht gekregen om voor de auto de vrijstellingen voor de BPM te vragen in Nederland.

Bijgevoegd was een bewijs dat het kenteken van de auto op naam van verzoekster was geregistreerd.

3. Naar aanleiding van het ingediende bezwaar, dat in behandeling werd genomen als beroep ex artikel 22 Invorderingswet 1990 (zie Achtergrond), verzocht de Belastingdienst/Rijnmond verzoekster op 15 juli en 24 augustus 2009 om nadere informatie te verstrekken.

Gevraagd werd om onder meer:

- de originele aankoopfactuur van de auto en het originele betalingsbewijs (bijvoorbeeld origineel bankafschrift). Daarbij werd gevraagd aan te geven wanneer en van wie de auto was gekocht;
- de originele verzekeringsbescheiden met originele betalingsbewijzen van betaling van de verzekeringspremie;
- aan te geven of, en zo ja door wie motorrijtuigenbelasting werd betaald en daarvan originele betalingsbewijzen te verstrekken;

4. De gemachtigde van verzoekster reageerde op 21 september 2009. Verklaard werd dat de auto op 25 januari 2008 in België in het vrije verkeer was gebracht door een particulier persoon met dezelfde achternaam als de heer R. en een voornaam die met dezelfde letter begint als de voornaam van de heer R. (hierna de heer Rh.). De heer Rh. verkocht en leverde de auto op 20 april 2009 tegen contante betaling aan verzoekster. Omdat de

aankoop was gedaan van een particulier was er geen aankoopfactuur. Opgemerkt werd dat het kenteken van de auto op naam van verzoekster is gesteld en dat naar Spaans recht een wijziging van een tenaamstelling van het kenteken plaatsvindt op basis van een door verkoper en koper ondertekend verkoopcontract. Tevens werd verklaard dat de auto op naam van verzoekster was verzekerd en dat door verzoekster Spaanse motorrijtuigenbelasting werd betaald voor de auto. Aangegeven werd dat de auto formeel is geïmporteerd in Spanje.

Aan de Belastingdienst werd (onder meer) overlegd:

- een op 20 april 2009 gedateerd en ondertekend koopcontract waarin een verkoopprijs van € 43.680 was vermeld;

- een afschrift van de aankoopnota met aantekening "Términos : Contado" (Betaling : contant) en "Recibi" (ontvangen). Onder "Recibi" stond de naam van Rh. vermeld waaronder was ondertekend.

5. De Belastingdienst/Zuidwest (Wettelijke Taken) deed op 14 december 2009 uitspraak. Het beroep werd afgewezen op de volgende gronden:

"Gebleken is dat de koopovereenkomst gesloten is tussen de garage en (de heer R.; N.o.) op 22 augustus 2007. Daarbij werd een voorschot voldaan, alsmede een BMW, type 320d, model Berline ingeruild.

Daarbij heeft de belastingschuldige expliciet verklaard de auto in privé te hebben aangeschaft en geen recht te hebben op aftrek of teruggave van BTW.

Aan het verzoek van de ontvanger om nadere informatie is slechts voor een klein deel tegemoet gekomen; wel heeft u enkele facturen overgelegd, maar niet aangetoond op welke wijze (de heer Rh.; N.o.) de auto van de belastingschuldige heeft verkregen.

Dat door export en import plots andere namen opduiken is eveneens niet verklaard, terwijl de auto ten tijde van de inbeslagneming in gebruik was bij de belastingschuldige."

Executoriale verkoop van de auto werd aangezegd op 21 januari 2010.

6. Vervolgens diende verzoekster op 31 december 2009 een klacht in bij de Nationale ombudsman (zie onder Klacht). Volgens verzoekster had zij gestelde vragen deugdelijk beantwoord en had zij de (reële) eigendom van de auto voldoende aangetoond. Voorts voerde verzoekster (onder meer) nog het volgende aan:

"...De uitspraak vermeld slechts dat gebleken zou zijn dat de heer R. op 22 augustus 2007 een koopovereenkomst heeft gesloten (terzake van eveneens een BMW X5) en expliciet zou hebben verklaard deze auto in privé te hebben aangeschaft. Voorts blijkt uit de

beoordeling van het beroep dat de directeur - kennelijk - van mening is dat door belanghebbende aangetoond moet worden op welke wijze de heer Rh. de auto van belastingschuldige, de heer R., heeft gekregen.

Deze beoordeling gaat hiermee uit van allerhande veronderstellingen die niet terug te voeren zijn op de aangeleverde documenten, nog afgezien van de vraag hoe en waarom belanghebbende aan zou kunnen tonen dat degene die aan belanghebbende de BMW X5 heeft verkocht, de heer Rh., deze auto zelf heeft verkregen. Ik vermeld hierbij dat de heer Rh. weliswaar een naamgenoot is van belastingschuldige, de heer R., maar geen familie is. (...)

Bovendien veronderstelt de directeur kennelijk dat het om dezelfde BMW gaat zonder feiten aan die veronderstelling ten grondslag te leggen. Belanghebbende begrijpt (inmiddels) van belastingschuldige, de heer R., dat de koopovereenkomst waarop de directeur zich beroept nimmer tot stand is gekomen, de heer R. nimmer een BMW X5 in eigendom heeft gehad, noch op naam gesteld heeft gekregen, laat staan dat de door belanghebbende aangekochte en thans in beslag genomen BMW X5 dezelfde BMW X5 is als de door de directeur genoemde koopovereenkomst..."

7. Op 22 januari 2010 verzocht de gemachtigde van verzoekster de Belastingdienst/Rijnmond om opheffing van het beslag op de auto en teruggaaf daarvan aan verzoekster. Volgens verzoekster bleek uit een e-mailbericht van de BMW dealer J. te België dat de auto nooit eigendom is geweest van belastingschuldige R. De e-mail had de volgende inhoud:

"...Bij deze bevestig ik dat er een koopovereenkomst is gemaakt voor een BMW X5 met de heer R. in 2007. Daar laatstgenoemde de wagen niet kon afnemen en hij geen schadevergoeding wenste te betalen, bracht hij de heer Rh. aan als nieuwe koper voor dit voertuig. Het is dan ook de heer Rh., die de wagen heeft afgenomen begin 2008..."

Hierop liet de Belastingdienst/Rijnmond op 10 februari 2010 aan verzoekster weten geen aanleiding te zien het gelegde beslag op te heffen. Wel was de executoriale verkoop opgeschort voor de duur van het onderzoek van de Nationale ombudsman.

8. De Belastingdienst/Zuidwest (Wettelijke Taken) liet in zijn reactie van 12 maart 2010 op de klacht weten dat met de door verzoekster overgelegde stukken de eigendom van de auto niet is aangetoond. Volgens de Belastingdienst is de eigendom van de auto niet overgegaan van de heer R. naar de heer Rh. Uit de gegevens van de Belastingdienst blijkt dat de heer R. (belastingsschuldige) de auto heeft gekocht met inruil van een andere auto waarbij € 49.000 is betaald aan de BMW garage J. te België. Op dat moment is de heer R. eigenaar geworden van de auto.

Voorts overlegde de Belastingdienst een e-mailbericht van de BMW garage J. waarmee op vragen van de Belastingdienst/Rijnmond werd gereageerd. De Belastingdienst gaf aan dat in het e-mailbericht wordt verklaard dat het om één en dezelfde auto gaat.

De door de Belastingdienst gestelde vragen waren de volgende:

"Op 22 augustus 2007 met contractnummer 732 heeft u een koopovereenkomst opgemaakt met betrekking tot de verkoop van een personenauto BMW X5 3.0Osd op naam van de heer R. te Spanje. Daarbij werd een voorschot voldaan van € 2.800 en een BMW ingeleverd.

Op 25 januari 2008 werd de factuur opgemaakt met betrekking tot de levering van de auto (transitnummer A en chassisnummer B). De factuur is echter gesteld op naam van (de heer; N.o.) Rh. te Spanje.

Wilt u zo vriendelijk zijn om met betrekking tot bovengenoemde zaak de volgende vragen te beantwoorden.

1. Gaat het om een verkoop van één en dezelfde auto?
2. Zo ja, waarom verschillen de tenaamstelling op de koopovereenkomst en de factuur?
3. Op welke wijze is de factuur voldaan? Graag met vermelding van het bedrag, de datum en de financiële instelling met rekeningnummer.
4. Kunt u nog aangeven wie zich voor deze transactie bij u had gemeld en of inderdaad een personenauto is ingenomen? Zo ja, welk kenteken had die auto?"

De inhoud van de e-mail waarmee garage J. op de vragen reageerde luidt:

" 1. Het gaat om een verkoop van één en dezelfde auto.

2. Op vraag van de klant is de factuur gemaakt aan de heer Rh.

3. Het totaalbedrag van de factuur is 75.144,63 €

Er is een voorschot betaald van 2.500,- €.

Overname : 23.000,- €

Overschrijving voor levering : 49.000,-

Saldo van 644,- euro is betaald bij levering

4. Al de gegevens van de overname vindt u in bijlage.

In bijlage vindt u ook de kopie van de overschrijving en een kopie van de inschrijving van de X5 van contract 732."

De Belastingdienst gaf aan dat naar zijn mening de Belgische BMW garage J. erg gemakkelijk de tenaamstelling van de aankoopnota van de BMW X5 op verzoek op naam van de heer Rh. heeft gezet, terwijl de heer R. had betaald. Dat de BMW garage de nota op verzoek van de heer R. op naam van de heer Rh. heeft gezet is door de garage ook bevestigd aan de gemachtigde van verzoekster (zie onder 7.). Volgens de Belastingdienst valt het e-mailbericht van de garage aan de gemachtigde van verzoekster niet te rijmen met de door de heer R. gedane betaling op 25 januari 2008. In het e-mail bericht wordt verklaard dat de heer R. de auto niet af kon nemen. De heer R. heeft echter wel betaald en een auto ingeruild. Bij die inruil heeft de heer R. een "attest particulier voertuig" ingevuld waarin wordt verklaard dat het een particulier voertuig betrof en dat hij geen recht had op aftrek of teruggave van BTW.

De Belastingdienst wees er op dat de heren R. en Rh. wel degelijk broers zijn en dat de bestuurder van verzoekster de voormalige partner van de heer R. is. Volgens de Belastingdienst heeft de heer R. de auto op naam van de heer Rh. laten stellen met het doel verhaal voor de Belastingdienst onmogelijk te maken. De heer R. had op dat moment (begin 2008) als forse belastingschulden.

De Belastingdienst benadrukte dat verzoekster was gevraagd een bewijs van betaling voor de auto te verstrekken maar dat dat niet is overgelegd. Op geen enkele wijze heeft verzoekster de betaling van de auto aan de heer R. duidelijk gemaakt. De heer R. heeft de auto van Spanje naar Nederland gebracht en was bezitter van de auto ten tijde van de beslaglegging.

De Belastingdienst concludeerde dat het beroep van verzoekster niet kan worden toegewezen. Primair omdat de heer R. nog steeds eigenaar is van de auto en subsidiair omdat, als verzoekster eigenaar zou zijn, dit eigendom paulianus is verkregen en daarom niet wordt erkend door de ontvanger. De heer R. als belastingschuldige stelde immers zijn vermogen op naam van de heer Rh. om verhaal door schuldeisers te voorkomen. Daarmee mist verzoekster een rechtens te respecteren belang bij verzet tegen het beslag en de executie van de auto ten laste van de heer R. als belastingschuldige. Verzoekster is met de in beslag genomen zaken verhaalsaansprakelijk, althans zij handelt ten opzichte van de crediteuren van de heer R. onrechtmatig door aan een verhaalsconstructie mee te werken. Dat maakt dat verzoekster de uitwinning van de in beslag genomen auto ten laste van de heer R. (belastingschuldige) moet dulden.

De Belastingdienst erkende wel dat in de motivering van de beslissing op het beroepschrift duidelijker aangegeven had kunnen worden dat de eigendom niet is aangetoond omdat die, aan de hand van de bekende gegevens, nog steeds bij R. ligt.

Bij de reactie had de Belastingdienst diverse bewijsstukken gevoegd, waaronder het door de heer R. ingevulde "attest particulier voertuig" van 26 januari 2008, de door de heer R. ondertekende koop- verkoopovereenkomst tweedehands voertuig d.d. 26 januari 2008 voor bedrag van € 23.000, een bewijs van betaling door de heer R. van een bedrag van € 49.000 aan BMW garage J., een betaalbewijs overdracht ten bedrage van € 49.000 dat was ondertekend door de heer R. en een factuur voor de nieuwe wagen gedateerd 25 januari 2008 op naam van de heer Rh.

9. Verzoeksters gemachtigde gaf op 1 april 2010 het volgende commentaar op de reactie van de Belastingdienst. Allereerst merkte hij op dat het 'verzet' tegen de beslaglegging ten onrechte was aangemerkt als een beroep gebaseerd op artikel 22 Invorderingswet 1990. Dit omdat de auto niet in beslag is genomen op de bodem van de betreffende derde-belastingschuldige en de auto ook geen bodemzaak is als vereist in artikel 22 Invorderingswet 1990. Uit het feit dat zowel de ontvanger als de directeur (Wettelijke Taken) het beslag handhaven op grond van artikel 22 Invorderingswet 1990 volgt volgens verzoeksters gemachtigde dat zij in ieder geval van mening zijn dat de eigendom van de auto bij belanghebbende ligt.

Voor zover de Belastingdienst toch meent dat niet verzoekster de eigenaar is van de auto maar de heer R. dient hij dat te bewijzen. Verzoekster persisteerde op grond van de beschikbare stukken in de stelling dat de heer R. nooit eigenaar van de auto is geweest en dat bovendien verzoekster meer dan genoegzaam heeft aangetoond dat de auto op haar naam staat geregistreerd, dat zij de auto in Spanje heeft gekocht, dat deze feitelijk aan haar is geleverd en dat de auto op haar naam is verzekerd.

Ook voor het door de Belastingdienst gestelde paulianeus verkregen eigendom wees verzoeksters gemachtigde er op de Belastingdienst de bewijslast heeft en dat in dat geval het beslag onrechtmatig is omdat dan een conservatoir Pauliana beslag ex artikel 737 Rv had moeten zijn gelegd. Daarenboven stelde verzoeksters gemachtigde dat de Belastingdienst in het geval hij de koopovereenkomst waarbij verzoekster de auto heeft ontvangen vernietigbaar achtte een civiele procedure tot vernietiging van die overeenkomst had moeten instellen. Daarbij werd nog opgemerkt dat verzoekster de auto niet heeft gekocht van de belastingschuldige (de heer R.).

10. In reactie op de brief van verzoeksters gemachtigde van 1 april 2010 liet de Belastingdienst nog het volgende weten:

"...Klager heeft zijn bezwaar tegen het beslag rechtstreeks bij de ontvanger ingediend. Het schrijven van 22 juni 2009 maakt geen gewag van een verzetschrift. Een daadwerkelijke betekening ingevolge artikel 435, derde lid, Wetboek van rechtsvordering heeft niet plaatsgevonden; dat wil zeggen om praktische redenen is klager ingelicht per post (zie het schrijven van 6 juli 2009) vanwege zijn verblijf in Spanje. Noch klager, noch zijn toenmalige gemachtigde heeft op enige wijze aangegeven dat er sprake zou zijn van verzet ingevolge

voornoemd artikel. Ook de verdere correspondentie van de ontvanger wijst steeds op een beroepschrift ingevolge artikel 22 van de Invorderingswet 1990. De gemachtigde is ook door de directeur van de Belastingdienst uitgenodigd nadere gegevens over te leggen (wederom) ingevolge artikel 22 Invorderingwet 1990. Daarbij is van verzet niets gebleken. De gemachtigde heeft geen verzet bij de beslagleggende deurwaarder ingediend en derhalve kon het beslag dan ook geen conserverende werking krijgen..."

II. Beoordeling

11. De Belastingdienst heeft op 22 juni 2009 beslag gelegd op een personenauto van het merk BMW, type X5 met (Spaans) kenteken y. De beslaglegging vond plaats ter invordering van een belastingschuld van de heer R. Verzoekster maakte tegen de beslaglegging op 25 juni 2009 bezwaar. Zij stelde dat niet de heer R. maar zij eigenaar was van de in beslaggenomen auto. Verzoekster is het er niet mee eens dat de Belastingdienst/ Zuidwest (Wettelijke Taken) op dit bezwaar afwijzend heeft beslist.

12. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

13. Hoewel dat in de beslissing van de Belastingdienst van 14 december 2009 op het door verzoekster gemaakte bezwaar niet geheel duidelijk tot uitdrukking komt, is daarop afwijzend beslist omdat in de visie van de Belastingdienst door verzoekster niet de eigendom van de auto is aangetoond. Volgens de Belastingdienst ligt de eigendom bij de heer R. Beoordeeld moet worden of de Belastingdienst hierin kan worden gevolgd. Het antwoord op die vraag is van belang omdat in het geval de heer R. als eigenaar moet worden beschouwd feitelijk sprake is van beslag op eigendom van de belastingschuldige zelf. In dat geval kan niet worden gezegd dat de Belastingdienst aan het bezwaar tegen de beslaglegging tegemoet had moeten komen.

14. Alle beschikbare gegevens overziende is de Nationale ombudsman van oordeel dat de Belastingdienst in redelijkheid heeft kunnen komen tot zijn stelling dat niet verzoekster maar de heer R. als eigenaar van de auto moet worden beschouwd. Hiervoor is met name het volgende van belang. Anders dan verzoekster in het bij de Nationale ombudsman ingediende verzoekschrift stelt, is geen sprake van de omstandigheid dat het bij de door de Belastingdienst in de beslissing van 14 december 2009 genoemde koopovereenkomst gaat om een andere auto dan waarop het gelegde beslag ziet. Dit volgt uit de verklaring van de garage die de auto heeft geleverd. Verzoekster heeft dit ook niet meer weersproken. Daarmee kan aan die stelling van verzoekster voorbij worden gegaan. Voorts constateert de Nationale ombudsman dat er een betalingsbewijs is waaruit blijkt dat voor de aankoop van de auto een bedrag van € 49.000 door de heer R. is betaald aan de garage. En voorts blijkt uit de door de Belastingdienst overgelegde stukken dat een bedrag van € 23.000 voor de aanschaf is opgebracht uit de inruil door de heer R. van een andere auto. Hieruit blijkt naar het oordeel van de Nationale ombudsman voldoende dat het

feitelijk de heer R. is die de auto heeft gekocht en daarmee op dat moment eigenaar is geworden. Dat de factuur - blijkens de verklaring van de verkopende garage - op verzoek van de klant is gemaakt voor de heer Rh. doet hieraan niet af. Met de Belastingdienst is de Nationale ombudsman van oordeel dat het e-mailbericht van de garage aan de gemachtigde van verzoeker zich met de feiten en de verklaring van de garage tegenover de Belastingdienst niet laat rijmen. Aan dat e-mailbericht wordt daarom voorbij gegaan.

Voorts is de Nationale ombudsman van oordeel dat onvoldoende is gebleken dat de eigendom van de auto vervolgens is overgegaan - al dan niet via de heer Rh. - op verzoekster. Van een eigendomsoverdracht naar de heer Rh. is niet gebleken. Zo bezien ontstaan er al vraagtekens bij de gestelde verkoop van de auto door de heer Rh. aan verzoekster. Belangrijker is echter dat verzoekster op geen enkele manier heeft aangetoond dat feitelijk een bedrag van € 43.680 is besteed aan de aankoop van de auto van de heer Rh. Dat sprake is van een gestelde particuliere verkoop is duidelijk doch niet blijkt van enige feitelijke betaling (geldstroom) van een zo substantieel bedrag. Tegen de achtergrond van het ontbreken van een betalingsbewijs hebben de enkele overgelegde koopovereenkomst, de tenaamstelling van het kenteken van de auto op verzoekster en het feit dat verzekeringspremie en motorrijtuigenbelasting wordt betaald door verzoekster onvoldoende gewicht om daadwerkelijke en reële eigendom van verzoekster aan te nemen. Daarbij worden ook de niet meer door verzoekster weersproken verhoudingen tussen de heren R. en Rh. (broers) alsmede de bestuurder van verzoekster (ex-partner van de heer R.) meegewogen. Bezien tegen deze achtergrond is het geenszins ondenkbaar dat de voor de auto verschuldigde verzekeringspremie en motorrijtuigenbelasting onderling wordt verrekend. De Nationale ombudsman concludeert dat de Belastingdienst in redelijkheid heeft kunnen komen tot zijn standpunt dat de heer R. dient te worden beschouwd als eigenaar van de auto. En daarmee is feitelijk sprake van een beslag op een zaak die kan worden beschouwd als eigendom van de belastingschuldige te wiens laste het beslag is gelegd. Zo bezien kon de Belastingdienst in redelijkheid komen tot de afwijzende beslissing op het bezwaar/ beroep van verzoekster.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

15. Gelet op hetgeen hiervoor staat overwogen, kan de stelling van verzoekster dat uitgaande van het subsidiair door de Belastingdienst ingenomen standpunt dat sprake is van paulianeus verkregen eigendom door verzoekster ten onrechte de vorm van bodembeslag is gekozen onbesproken blijven. Dit geldt ook voor zover verzoekster stelt dat de Belastingdienst, indien hij van mening was dat sprake was van een vernietigbare overeenkomst op basis waarvan verzoekster de auto had verkregen, tot een civiele procedure tot vernietiging van die overeenkomst had moet besluiten.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Zuidwest uit Breda, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 6 januari 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van vennootschap X te Spanje, ingediend door Jaeger advocaten belastingkundigen te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Zuidwest (Wettelijke Taken) te Breda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Zuidwest verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de Belastingdienst/Zuidwest een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de Belastingdienst gaf aanleiding het verslag aan te vullen. Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

- het verzoekschrift van 31 december 2009 met bijlagen
- de reactie van 12 maart 2010 van de Belastingdienst/Zuidwest
- het commentaar van verzoekster van 1 april 2010
- De reactie van de Belastingdienst op het commentaar van verzoekerster van 1 april 2010

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Invorderingswet 1990

Artikel 22, eerste lid:

"Derden die geheel of gedeeltelijk recht menen te hebben op roerende zaken waarop ter zake van een belastingschuld beslag is gelegd, kunnen een beroepschrift richten tot de directeur, mits zulks doende vóór de verkoop en uiterlijk binnen zeven dagen, te rekenen van de dag der beslaglegging. Het beroepschrift wordt ingediend bij de ontvanger, tegen een door deze af te geven ontvangbewijs. De directeur neemt zo spoedig mogelijk een beslissing. De verkoop mag niet plaats hebben, dan acht dagen na de betekening van die beslissing aan de reclamant en aan degene tegen wie het beslag is gelegd, met nadere bepaling van de dag van verkoop."